

TELEGRAFUL ROMÂN.

Are Marțea, Joi și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 29 Iuliu, 1894.

Ministrul president Wekerle dela Baia-Mare s'a dus să viziteze esposiția regnicolară din Lemberg, însoțit de ministrul de comerț Lukács și de ministrul croat Iosipovich.

Ministrii au mers incognito, adică n'au reprezentat oficial Ungaria, voind prin acesta a semna, că visita lor nu are caracter politic. Așa au anunțat acesta toate foile oficiale și semi-oficiale.

Și cu toate aceste călătorii acesta a avut un scop politic. In cercurile politice din Lemberg, după cum îi scrie lui „Bud. Hirsh” s'a ivit părerea, că vizitarea esposiției a fost mai mult pretest, ăr adevăratul scop al prim ministrului a fost să caute un punct de apropiere, un fel de alianță cu polonii pe cari voiesc să-i câștige pentru cauza sa, fiind-că spriginul ce i-l dau germanii liberali din Austria îl consiliază de prea slab. În der sprijin are lipsă guvernul, ca să pătă reuși cu proiectele sale de reforme, mai cu samă cu proiectele de legi bisericesci, a căror succes se pare a nu fi de loc asigurat.

Wekerle a avut o convorbire lungă cu guvernatorul Badeni despre afacerile ungare și, cu toate că n'a făcut declarații categorice, guvernatorul și-a căpătat impresiunea, că ministrul Wekerle nu are mari speranțe, că proiectele de legi bisericesci vor deveni lege.

Aceste păreri le confirmă un articol apărut în diariul liberal Dziennik Polski din Lemberg, în ziua sosirii ministrilor.

Articolul vorbind despre trecut, când magiarii și polonii erau în alianță și operau în comun, trece la stările din prezent, conchidând astfel indirect la o operare comună și în prezent. Popórele slave, se dice în articol, n'au venit la esposiție, cehii au respins chiar invitarea, dar au respins liberali, au venit ministrii Ungariei și în curând vor veni și magiarii în masă. Nu e verosimil că

Wekerle și soții lui s'fi venit la esposiție numai din curiozitate, căci atunci pentru ce n'au mers la esposițiile de la Anvers sau Lyon. De sigur calea acesta stă în legătură cu motive politice.

Acest articol se dice, că e inspirat din locuri mai înalte și se vorbește chiar, că Wekerle a dus cu sine pe Iosipovich, ca acesta ca slav să se pună în atingere cu polonii, slavi și ei.

Părerea acesta are multă verosimilitate. Guvernul Ungariei a luat în programul său atâtea reforme, dintre cari cele mai multe nu vor fi spre folos deosebit pentru țără; acesta se scie în Austria și reformele nu sunt privite cu ochi buni. Pentru unele are lipsă Wekerle de aliați noi.

Vom vedé.

Ministrul de culte baron Eötvös despre cestiunea de naționalitate. L'una trecut în corporii supremi de școlă s'au prezentat în corpore la min. Eötvös. Inspectorul din comitatul Pestei l-a salut în numele celor prezenți, la ce ministrul răspundând în vorbirea sa s'a pronunțat și despre cestiunea de naționalitate.

Etă părțile din vorbire referitoare la acesta:

Cu deosebire aș dori se facem, dise ministrul, ca instituțiunea inspectorilor de școlă se devină o chemare idealistă în sensul, precum și-a cugetat tatăl meu, ca adică ea să nu constea numai în rezolvarea actelor oficiale, ci înafară, în viața de toate zilele, să satisfacă chemării sale de-a regula, de-a da sfatură și de-a ajutama.

Trebue să recunoscem, că nici în cestiunile de mai mare importanță, cum este d. e. și cestiunea de naționalitate, n'am putut stabili până acum o procedură unitară generală, care pretutindeni și în toate cazurile să ducă sigur la o cale corectă. Putem însă stabili principiul, pe care voim a-l valora și aplica, ca principiu conducător față cu mulțimea singuraticilor casuri. Acesta însă nu pót fi altul decât acela, de a ne strădui din toate puterile, ca școlile noastre să crească tineri culți și credincioși statului magiar.

Stând în serviciul acestei idei, trebue să facem tot, dar tot ce ne stă în putere așa, ca prin acesta să nu vătămăm sentimentul singuraticului cetățen, pentru-că nu cumva școlă, a cărei adevărată chemare este împăciuirea, să devină producătoare cestiunilor și agitațiunilor de naționalitate. In fiecare școlă trebue să procedam astfel ca legilor țerei să le câștigăm valoare, dar pe lângă aceea să nu pricinuim duereire acelor, cari țin la obiceiurile lor naționale.

In cestiunile de naționalitate ale școlii nu prin regulamente generale vom putea face ordine, ci numai dacă, și în casuri cari par a fi foarte mici, dar cari cu toate acestea sunt de multe-ori foarte delicate, vom procede cu tactul de lipsă și pe cât se póté nu vom face altora aceea, ce nouă ni-ar cădea rău, dacă s'ar întâmpla cu noi.

Revista politică.

Resbelul Corean. Despre lupta dela Asan se telegrafază din Londra următoarele amănunte:

Asan zace la marginea drumului de țără, care se întinde dela țărul apusén al Coreei spre Kangjiu Söl. Localitatea Asan este foarte acomodată pentru a desfășura mari puteri maritime. Astfeliu pentru Chinezii, cari erau în număr covârșitor victoria era cu atât mai asigurată, căci avéu în ajutor o întăritură și un șant puternic.

Cu atât mai de admirat este însă purtarea vitejescă a Japonezilor, cari după două zile de luptă, în cari au avut mari pierderi, au alungat de după șanțuri cetele chineze.

Se pare însă, că cu toate învingerile suferite Chinezii n' se gândesc să depună armele și să se retragă. Asta o dovedesce șcirea, că de curând China a încheiat cu Anglia o convenție pentru furnizarea unei mari cantități de arme.

Din Tien-Tsin se telegrafază, că vice-regele Li-Hung-Chang, deși și-a pierdut grația regelui, totuși continuă cu înarmările. Chinezii pun toate si-

lințele, ca să-și facă o armată puternică.

Li Hung-Chang, a trimis o deputație reprezentantului japonez, ca să-și exprime regretele pentru vătămările, ce au făcut oștile chineze delegațiunei japoneze, care se întorcea din Peking. Scirile mai nou sunt următoarele:

După-cum se anunță agenției Reuter din Yocohama, cu datul de 6 August n'a fost o luptă nouă în Corea în care au învins japonezii și au ocupat Sicvanul. Chinezii s'au refugiat în direcțiunea Coshen-ului, lăsând pe câmpul de resbel 500 de morți și răniți. Japonezii sunt acum în posesiunea Azanului.

Învingerile japonezilor au produs mare bucurie în Tokio și în țera întrégă și au mărit entuziasmul de resbel în poporațiune. Micado a dat o ordinațiune, în sensul căreia chinezilor cari loquiesc în Japonia le permite a rămâne în Japonia, dar să se pórte liniștiți.

Din Londra se scrie, că la legațiunea iaponeză din Londra sunt indignați pentru scirile, eșite dela Chinezii, al căror scop este să discrediteze pe Japonia înaintea Engliterei. Cele mai multe sciri sunt false, așa și cele ce s'au răspândit despre crușimile comise cu naia Kowshines. In Söl, unde Japonia acum denușcesc un regent, este liniste. In părțile de mătădi acum s'au sistat operațiunile militare fiind-că oștile chineze sunt împrăștiate.

* * *

„Monitorul” din România descrie călătoria regelui Carol până la Neuwied, din care estragem următoarele:

Marți 19 Iulie, la orele 7 și jum. dimineață M. S. Regele a pornit la Bpsta la orele 8 1/2. Regele a ajuns la Viena unde a ajuns la orele 1 și jum. La gară Majestatea sa fu întâmpinat de d. Emil Ghica ministru plenipotențiar, cu amândoi secretarii și atașatul militar; apoi însoțit de d. Emil Ghica și trimis de suite a mers la Legațiune.

In timpul zilei, Regele a trimis prin d. căpitan Ghica, atașatul militar o foarte frumoasă corónă la Baden,

FOIȚA

Despre cultura minții și a inimii.

de

Eliseiu Mezei-Câmpean.

(Încheiere).

Dela o lege frâscă atât de nobilă, cum e aceea de a se îngriji muma de copii ei, până ajung la etatea în care sunt în stare a se conduce și de sine, nu se subtrage nici o vietate. Mama e înzestrată atât fizice, cât mai vîrtos psihice, cu calitățile cele mai corespundătoare pentru crescerea și educarea fiilor ei, într'însa predominesc sentimentele în frunte cu iubirea de mamă prin ajutorul acelor mijloce va fi în stare a nobilita ajutură credă a pruncului, sădind într'însa sentimente alese mai mult ca ori care altul, însă dela acesta lege unele femei din clasele culte se subtrag, ca și cum s'ar dejosă împlinind acesta chemare atât de alasă, care ar trebui se-o îndeplinescă nu pentru că e datorința ei, ci din iubirea ce are către fii

seși, socotindu-o ca o distracțiune din cele mai plăcute, ci își încredințază fii unor servitoare dela care în loc de a învăța ceva bun, învață numai ce este rău.

Dacă femeia nu-și îndeplinește nici acesta chemare, pentru ce își mai perd vremea învățând, și părănții spesând pentru crescerea ei? Au numai pentru a sci face o toaletă cât mai elegantă, și a-și desvolta gustul astut în alegerea vestimentelor celor mai lucușoase, sau pentru a sci cocheta putând aduna în jurul ei o mulțime de adoratori?

Și aci ca în cele mai multe casuri greșala nu e de a se atribui persoanei ce o face, ci în partea cea mai mare organizării rele a societății și părerilor ei false. Când educațiunea copiilor mici din partea mamei din opinia publică se va considera de una dintre cele mai alese chemări a ei, atunci nici o mamă fie din ori ce clasă nu se va subtrage dela această ocupațiune.

Opinia publică ar trebui se fie cât mai dreaptă în judecarea ei, pentru că se fie cât mai folositoare omenimei. Pe cât de multe folose póté resulta pentru omeni

în urma unei iubiri platonice, pe atât de multe rele rezultă din un amor fațărit, de care se folosesc mulți pentru a profana și cea mai nepătată ființă, care tocmă fiind mai simplă, mai puțin expertă în cunoșcerea de omeni, va cădea cu atât mai iute în lațul ce i se întinde. Ea crede cuvintelor dulci, căci în nevinovăția sa nu-și va închipui se ascundă și otrava, il va iubi, și ca să-i dea dovești despre iubirea-i fragedă i-va împlini ori și ce dorință. Cum își înfășură șperlele prada cu pelea vurgată, și ea se o póté înghiți mai cu înlesnire o unge cu balele sale, așa și seducătoriul cu o bătă ființă nepricepută. In urmă însuși o părăsesce lăsându o de risul lumi. Ore acesta ființă nenorocită merită condamnare și din partea noastră, când o vedem ținând la sin fructul primului pas greșit, a cărui prezență de câte ori il privește îi reamintesce abuzul în care au cădut fără a voi și ochii i-se umplu de lacrimi? Când vom observa, ca rușinea sermanei femei pentru greșala în care a cădut e atât de mare, încât nici nu mai îndrăznește a eși la lumină, ca să nu mai întimpine privirile desprețuitoare și risul ironic a celor ce o în-

congjură, atunci am fi cruși de iam mai mări rana condamnându-o, ci se o compătimim. Dar cu atât e mai demn de condamnare, de ură și disprețuito șerpele ce s'a îmbrăcat în haina amorului, când îl vești pășind cu fruntea ridicată, ca și cum nu ar fi atinsă de nici o pătă, cu privirea ce ar trebui să-o plece la pământ avându o fîntă spre cer, cu fața veselă, deși ar trebui să roșescă. Inse căți nerușinați de acestia nu esistă ađi. Civilizațiunea care se închipuiesc că o au, e numai spoială ca se cunoscă că sunt păreți de lemn a unui edificiu a cărui pătă mătua e storsă, încât un vînt cu tărie și în stare a-l răsturna în abis. Omenii sunt tare aplicați spre sensualism Cochetaria dintre tineri nu e semnul unei iubiri platonice ci mai mult tradază unele apucături ce provin din interes sensual. Dealtmîntrelea desfrăul nici nu se consideră ca faptă ne iertată. Ce dice la toate acestea cei dela putere în mână căror este concretă susținerea moralității? Ei își închid ochii, ca să nu vadă, și își astupă urechile ca să nu audă, și desfrăul nu se pedepsește, Un beiv de va fi ucis pe un serman om nu i-se va imputa faptă, căci el fiind beat

spre a o depune în camera mortuară a Archiducelui Wilhelm;

La orele 5 și jum., Comitele Kálnoky, ministrul afacerilor străine al Austro-Ungariei, a fost primit în audiența de Majestatea Sa.

La orele 7 M. S. regele a luat prânzul la Legațiune, după care apoi d. Emil Ghica împreună cu tot personalul Legațiunii a însoțit pe Suveranul nostru la gara de Vest. Aci regele după ce convorbit câteva timp, în mod afabil cu persoanele prezente porni la 8 și jum. la Frankfort, unde ajunse Mercuri, la orele 12 și jum. din d. é. la orele 2 și jum. M. S. regele a pornit la Dromberg pentru a face o vizită M. S. Impărătesei Friderik. La sosirea în gară, la orele 3 și jum., Suveranul nostru fu întâmpinat de M. S. Impărătesa cu suitele.

La orele 5 și jumătate s'a servit ceaiul. M. S. împărătesa Friderik a însoțit pe suveranul nostru din nou la gara din Cromberg, unde M. S. Regele luându' și rămas bun, împărătesa I-a exprimat marea plăcere ce i s'a făcut prin această vizită.

La orele 7 M. S. regele a sosit la Frankfort, unde a petrecut noaptea la hotelul Englittera.

Joi, la 1 după amăzi Majestatea sa părăsi Frankfortul pentru a merge la Neuwied, unde sosi la orele 4. Aci gara era foarte frumos împodobită cu drapele, verdeță, corone de flori, covore; mulțimea înțesată pe peron, saluta cu respect pe regele așteptat pe peron de: M. S. Regina; A. S. principesa mamă de Wied A. S. principele de Wied A. S. R. principesa de Wied cu tinerii principii și principese precum și suitele. M. S. regina grațioasă suverană, a cărei sănătate este foarte satisfăcătoare, și care aștepta cu nerăbdare oprirea trenului, întâmpină cu veselie pe regele, cu care se îmbrățișă cu căldură de mai multe ori. Suveranul nostru sărută apoi mâna A. S. principesei mamă de Wied și A. S. R. principesei de Wied; îmbrățișă pe tinerii principii și principese; apoi regele și regina, suindu-se într'un ecui-pagiu, pleacă spre Segenhaus, urmați de familia princiară și de suite.

Pe tot parcursul, lumea din localitățile învecinate, strînsă în grupuri, scările de băieți și fete, cu învătătoare adunate salutau prin strigăte prelungite și repetate de ura trecerea suveranilor. La orele 5 au ajuns la Segenhaus, é. la orele 7 a avut loc prânzul în familie.

* *

„Fremdenblatt“ vorbind despre stările din Bulgaria dice: Căderea dlui Stambuloff a dat naștere unei confuziuni prin cercurile politice din Bulgaria; luptele de partid sunt conduse cu atâta înverșunare, însă totă națiunea afară de emigrați, este unită în dorința

de a nu renunța la ceea-ee s'a dobândit.

Nici țera, nici bărbații cari o dirigază, nici armata nu voesc a renunța la independență; de ocamdată nu există nici un cuvânt pentru amicii Bulgariei de a privi viitorul cu nelinișce.

Bulgaria și-a dobândit amici, fiind că ea reprezintă în peninsula balcanică elementele de ordine și stabilitate, și și-a îndeplinit în mod legal datoriile sale față cu suveranul său.

Dacă ura de partid nu ia proporțiuni mai mari, neîncrederea ce se atribuie în privința desvoltării pacifice a Bulgariei nu va fi justificată.

Anarchia la „Tribuna“.

Este lucru știut, că „Institutul tipografic“ cu diarele sale cu tot prin cumpărare a devenit proprietatea partidului național.

Pe proprietarul îl reprezenta comitetul central, respective președintele aceluia Dr. Rațiu.

Astăzi comitetul central cu președintele său cu tot este infundat în temnițele din Segedin și din Vaț.

Cât timp „Tribuna“ a stat sub conducerea d-lui Dr. Rațiu, se vedea, că se opintesc a se feri de „personalități“ și se nisia a servi în modul său de intrasigent numai cauzei naționale.

Dar abia puseră gendarmii mâna pe d-nul Dr. Rațiu, cum ieși „stăpânul“ din casă, sôrecii și săriră pe masă.

Încă în ziua plecării d-lui Dr. Rațiu la Segedin „Tribuna“ reintră în apele de mai nainte din „era Brote“, făcând începutul cu agitarea în modul de mai nainte contra metropolului nostru.

A urmat la rândul său d-nul Parteniu Cosma, contra căruia din incidentul constituirei despărțământului Asociațiunii din Seliște a publicat o corespondență plină de minciuni din Seliște, é. când d-nul Cosma li-a cerut rectificarea neadevărului în nrul 158 din 9 Aug. denegă publicarea rectificării într'un mod vătămător și necuviincios, pentru-că ei știu că corespondentul lor a scris numai adevărul curat é. ei „peste morți trec la ordinea ăleile“.

Acésta este o manieră de „Revolver-Blatt“.

Dar cine sunt acei „ei“, cari vorbesc din așa înălțime cu bărbații noștri de valoare?

De astădată în interesul cauzei comune tăcem. în cas de extremă necesitate însă vom dovedi, față de unii chiar cu sentențe judecătorești, de ce pănură sunt.

Întrebăm însă pe aceia, cari sunt adevărații proprietari ai „Tri-

bunei“ și noi scim cine sunt aceia, află ei că este în interesul cauzei naționale, ca „Tribuna“ é. să se devie un organ de răsbunare personală pentru toate elementele perverse și pătimase?

Cred ei că interesul cauzei naționale cere, că armistițiul ce în toial persecuțiunilor potențate se inaugurasă în jurnalistica și între bărbații fruntași ai națiunii noastre să se curme?

Dacă cred, că așa este bine, lase lucrul să progreseze în modul început și lucrurile se vor desvolta de sine, dacă însă cred că nu acesta este scopul pentru care jertfesc ei avere și muncă, atunci iee mătura în mână și facă rânduelă la „Tribuna“ și înainte de toate pună un stăpân acolo, care să scie porunci.

Caveant consules!

Wekerle despre cestiunea de naționalitate.

Reproducem în traducere din discursul dlui prim-ministru Wekerle, rostit la Baia-Mare, partea despre cestiunea de naționalitate despre care am vorbit în primul nostru articol din nrul din urmă al foiei.

Di Wekerle a dis următoarele în cestiunea această:

Cestiunea de naționalitate, ca să dic așa, deși în genere o astfel de cestiune eu nu recunosc — este cuprinsul acelor gravamine, în urma cărora în statele poliglote se înființează corporațiuni deosebite, cercuri administrative deosebite după diferitele naționalități; aici, înlăturându-se limba statului, se se validează limba altor naționalități. Acésta însă nu se ține de gravaminele mai nouă; în privința originii este contemporană cu punerea cestiunii de naționalitate, ca o problemă generală, și care a é. în primul cuartal al vécului trecut. Acésta cestiune se pronunță și la noi, la început mai moderat, mai târziu în cercuri mai largi în tot decursul vécului acestuia. După părerea mea cestiunea această va fi desbrăcată de caracterul ei eminent și de primul rang, de către cestiunile sociale, economice și socialiste. Acésta însă nu ne poate reținé, de-a ne ocupa fundamental cu acésta cestiune, fiind-că nu putem trece la cestiuni mai nouă, fără de a regula cestiunile mai vechi.

Cu pretensiuni de natură această ne întâlnim, dlor, cu ocazia redactării rescriptului din 1866, în care facem promisiunea, că noi vom fi cu atențiune față de pretensiunile echitabile ale naționalităților, pretensiuni, cari nu jignesc interesele statului; ne întâlnim la 1868, când cu aducerea legii de naționalitate; ne întâlnim după aducerea acestei legi îndată la adunarea din Timișoara; ne întâlnim în fine la 1881, când s'a făcut programul din Sibiu. Cestiunea această de naționalitate așadară nu este de proveniență mai nouă, ci numai esperiăm la ea unele abscese mai nouă; esperiăm, că anumite postulate de naționalitate sunt sprijinite din

afară. Din afară se despsesc, dar nu sunt sprijinite de cercurile oficiose ale străinătății, căci după informațiile mele, cercurile oficiose stau departe de așa ceva — ci ele își află sprijinul în societăți din străinătate.

Domnilor! Ne întâlnim și cu altă abnormitate, cu acele esagerări, cu cari ne acasă pe noi înaintea Europei culte, înaintea omenirii, că noi am voi să urmăim o politică neumană, forțată, nimicitoare. N'o aminămese acésta aici că dóră m'aș, îndoi că s'ar afla aici om serios, care se țină acésta acasă de adevărată; ci o amintesc, ca să constat pentru străinătate neadevărata și ingratitudea acestor acuse. Suntem acușați, că magiarisăm cu sila.

Eu, ca bărbat dela guvern, trebuie să pun curat și precis principul, că vrem să facem pentru fie-care cetățen al statului accesibilă limba magiară. În acésta stă cestiunea magiarisării la noi. Dar față cu dispozițiunile legilor noastre nu vom suferi nici unei încercări sau agitațiuni de a zădărnici acest scop al nostru. De aici însă nu se pôte deduce magiarisarea cu forță.

Ar fi o presupunere nebună a dice despre un bărbat de stat, că ar vré să magiariseze cu forță; în raporturile noastre acésta se opune realității și adevărului; arate-mi cineva un singur om din românoimea magiarisată cu forță! Acésta am adus-o înaintă pentru-că se mi-se arate un singur exemplu al magiarisării forțate. Față de aceste acuse nedrepte, noi trebuie să ne îngrijim, că întră cât (românii) comit fapte contrare legii, acele să fie pedepsite pe cale legală. Dispozițiuni de asemenea natură am și luat în timpul din urmă cu cea mai mare rigóre; trebuie să ne îngrijim, ca terorismul să n'aibă teren în țera acésta, din care cauză e de lipsă să luăm astfel de măsuri polițienesci — le-am și luat deja — cari să fie în stare a garanta liniștea publică.

Până acum, noi tocmă din punctul de vedere al liniștei publice și al restrîngerii terorismului, am luat dispozițiuni, cari se pôte că apar foarte stricte, dar ele erau neîncunjiurabile în interesul liniștei. Așa de exemplu comuna națională din Sibiu, care funcționa fără statute, a cărei activitate se îndrepta și asupra legăturilor cu străinătatea, am desființat-o; ținerea singuraticelor adunări nu le-am permis și nici pe viitoriu nu le vom permite, fiind că mărturisim și ținem la principul, că noi nu putem permite ținerea de adunări, în cari li se face posibil a intra aici pe teritoriul țării, și cetățeni, cari nu sunt supuși ungari. Ba dacă va fi de lipsă, vom aduce în privința această măsuri restrictive și de opreliște, ca indiviđi singuratici să nu se pôtă provoca pe nedreptul la străinătate, é. din străinătate să nu primescă ajutor contra rețelilor, cari dacă gândesc că există au datoria de a le sana aici înlăuntrul.

Față de aceste dispozițiuni stricte garantéză liniștea publică, integritatea statului, noi pretidem tare respectarea acelor principii cardinale ale politicii magiare, cari dela 1868 sunt neconținut dătătoare de ton; aceste principii cardinale constau în aceea, că

n'a fost conșciu de cea ce face, dar un bet țeran, care vędându-și pe semenul seu maltractat de mai marele său, neputându-se stăpâni în furia sa și va fi muiat pumnalul în sângele asupritoriului va fi condamnat la furi. Ore este dreptate aci? Cui a fost mai ușor a se stăpâni, bețivului de a nu bea și prin acésta se devie înconșciut de ce face, sau țeranului de a încunjiura asuprirea, ca astfelu se nu se înfurie. Un om avut nu i-se va lua în nume de rău dacă va mai adauge prin înșelăciune lângă moșia sa și petecul de pământ, care e merit a nutri câțiva orfani, é. un bet neputincios ce își va fi pus mâna pe ce a căpătat, ca să-și aline fômea, căci se cerșescă ia fost rușine sau chiar cerșind nu a căpătat nimic, e codamnat la mai mulți ani închisóre.

É. ce legi de morală, își știu face cei ce au în vedere numai materia. Dar ce și ascepi se facă altceva? Dóră nu-s nebuni, că având bani, se se uite numai la ei și se nu-i folosescă fiecare om prin năsuința proprie, deci banii fiind materia cu ei își va putea ajunge scopuri materiali anume pot bea până când nu se vor putea nici mișca, poți se-ți încarci trupul cu ves-

mintele cele mai lăcușoc, pôte să-ți procure plăceri diferite. Deci dacă ar voi să opréscă pe alți dela corupțiuni, ar trebui să se contenescă pe ei înșiși. Atunci înse la ce vor folosi averea, care întrece preste măsură cât e de lipsă ca să se susție în un chip moderat?

Omul nu ajunge în culmea răului, de ar fi făcut cea mai mare crimă, până când simte încă părere de rău de răul ce l'a făcut, căci dela un atare om se mai pôte spera încă îndreptare. Când înse nu-i mai pasă cuiva de răul ce a făcut, ba încă și atribuie răpial ca nisce merite, atunci răul e în culme. bôla păcatului devine lipicioasă; îndemnându se și alții a se da stricăciunei. Ađi pe unul lăudându-se că stomacul lui e cel mai răbduriu putând încăpea întrinsul mai multă bere, decât în al altora. Un altul se lăudă, că are ghiarele cele mai ascuțite, căci au putut vena cea mai inocentă ființă, é. altul trimbiță prin lume că e cel mai norocos în jocul de cărți, ba încă bucuria lui atunci va fi mai mare când după ce i-a fi luat totă averea, îl va aduce în desperare de ași sfărma și crerii. Șermane om! nu sunt destule împrejurări, care fără voea ta

te aduc în desperare, îți aduci însu-ți desperarea cu voea! Defectele omenesci înșirate până aci sunt numai ca nisce fricele mici de năsip din pusta cea estinsă a depravațiunilor omenesci, căci multe din cele ce îmi sunt cunoscute le-am rețăcut și mai multe vor fi acelea, cari nu le cunosc din cauza puținii mele esperiențe de ômeni.

Dar nici nu știu pentru ce am scris și acestea? Au va deveni cineva mai bun ca până aci cetind acésta scriere? Nu sunt nici atât de nepriceput ca se cred, voi avea vre-o remunerațiune materială, sau chiar un renume, pentru aceste câteva-va șire éșite din o pênă ce abia acum învătă a scrie. Știu bine, că mulți din curiositate mai ales vędând la scriere figurând un nume necunoscut lor, și vor arunca o privire fugitivă preste scriere și după colorile cele palide în cari mi-am înfățișat ideile nu-i va emoționa vor arunca-o la o parte, dând uitării și scriere și nume. Dacă n'am scris pentru remunerațiunile amintite dóră am scris pentru a-mi căștiga amici sau partinitori? Așa ar fi, când péna mea în loc de a combate, ar sci aduce laude la adresa cutarei persoane, ce se află în o pozițiune înaltă.

Dacă nu câștig nici acésta, totuși ce folos voi avea? Că voi afla atâta inimi, căți ômeni sunt cari au defectele înșirate, cari în tot momentul vor sta gata ca și țigrul când vede prada, pentru ca să-și răsbune asupra mea, și și vor ride în pumni, la acest rezultat cred și eu că voi ajunge prin scrierile mele. Eu însă voi aștepta nepăsător și le voi primi cu plăcere, căci însu-mi cu voea mi-leam făcut. Dacă alții sunt atât norocoși, încât prin scrierile lor pot obține remunerațiunile amintite fără a suferi și neplăceri, pentru norocul lor nu-i învidiez, dacă sôrtea îmi destinéză mie neplăceri în loc de remunerațiune, primesc cu plăcere. Singur ce mă neliniștesce e numai aceea, că ôre eu ajunsumi-am în acésta scriere scopul intenționat, când m'am apucat de a scrie care a fost de a înfățișa în mod cât se pôte mai perfect, ce ar fi mai folositor și mai frumos (bun) pentru omenie, deși nu va corăspunde cu împrejurările omeniei din acest timp și ôre nu-s rățăcit în principiile mele? Dacă eu îmi voi fi ajuns scopul, atunci nu-mi mai pasă de nimic.

Sibiu, în 1 Iunie 1894.

nu vom suferi nici o încercare ce tinde la dismembrarea întregității statului magiar; nu vom permite nici un fel de reuniri cu drept public, cari ar împărți pe locuitorii acestei țări după naționalități cari ar forma reuniri administrative de naționalitate separate, sau ar împărți țera în cercuri naționale. De altă parte însă la aplicarea legilor nu vom face nici o deosebire de limbă. Tote instituțiile statului le vom face accesibile pentru naționalități. Le vom face părtașe de-o administrație îngrijită și binefacătoare și de toate favorurile și binefacerile ei. Ba într-o cât favorite puterea și influința statului, ne vom îngriji și de aceea, ca în cetățenii de limbă străină să deșteptăm conștiința și convingerea, că în toate privințele ei sunt cetățeni egal îndreptățiți ai acestui stat. Această este politica tradițională, pe care trebuie să-o urmăm fără de nici o știrbire; numai această poate fi unica procedură a bărbatului de stat liberal.

Noutăți.

Meseriași români din Sibiiu nu vor lua parte la expoziția cooperativelor români din București. În privința aceasta se comunică următoarele:

Un număr restrins de meseriași români din Sibiiu, grupați în jurul dlui asociații cons. Nicolae Crașin, președintele „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu” și totodată comisar numit al expoziției pentru părțile transilvanice, au fost luat laudabilă hotărâre de a îndemna prin publicistică pe toți meseriași români din localitate și din provincie să participe cu produsele lor la expoziția internațională, arangiată de societatea cooperativelor români din București. În acest sens s'au emis chiar și apeluri către cei interesați cu rugarea, ca până la 26 Iulie n. a. c. să-și exprime dorința lor în această direcțiune. După cum suntem informați din locurile competente, descurajați de o parte prin întemnițarea domnului comisar Cristea, și de altă parte prin puținele înștiințări de a participa și aceasta mai ales, după cum se exprimă cei mai mulți din cauza scurtimii timpului: inițiatorii mișcării pentru participarea meseriașilor români din Sibiiu și provincie la expoziția cooperativelor, s'au vădit constrinși a abdice de propusul lor.

Adunarea Despărțământului XI al Asociațiunii în Blașiu. Programul adunării generale a Despărțământului XI (Blașiu) al „Asociațiunii transilvane pentru lit. rom. și cultura poporului român” convocată pe Duminică în 12 August n. 1894, este următorul:

I. La 8^{3/4} ore dimineața participare la s. Liturgie în Biserica catedrală. II. 1) Deschiderea ședinței prin președinte; 2) Raportul subcomitetului despre activitatea sa din anul de gestiune 1893; 3) Raportul casarului; 4) Alegerea a doi reprezentanți pentru adunarea generală dela S. Sebeș; 5) Eventuale propuneri; 6) Reconstituirea subcomitetului pe un nou period de 3 ani; 7) Ficsarea locului adunării generale din anul viitor; 8) Închiderea adunării prin director.

III. La 1 oră masă comună în „Hotel Univers”. Prețul pentru o persoană 1 fl. (Benturile se plătesc separat). IV. La 8 ore seara petrecere cu dans. Prețul intrării de persoană 1 corună, de familie 3 corone.

Comitetul arangiator: Aron Deac, președinte; Aron Papiu, cassariu; Aurel Ciato, Lud. Ciato, Corn. Lenghel, Iunie Br. Micu, Nerva Moldovan, Emil Muntean, Semp. Muntean, Victor Muntean, Laur. Nestor, Iosif Orga, Bas. Osavă, Laur. Pascu, Dem. Radu, St. Roșian, Sofron Stan, Petru Suciu, Victor Turcu, Teod. Văndor.

Premii pentru cai de prăsilă. Comisiunea pentru prăsilul cailor a comitatului Sibiiu în conțelegere cu vicecomitele comitatului Sibiiu va arangea în interesul promovării prăsilului de cai o premiare în Sibiiu pe locul tirgului de vite Sâmbătă în 8 Septembrie 1894 la 8 ore a. m., cu care ocaziune se vor distribui premii în bani și medaile din ajutorul de 200 fl. de argint acordat prin înalta ordinațiune a ministrului de agricultură din 17 Iuliu a. c. la numărul 11896.

Iepele precum și mănzi, ce vor concura, sunt de a se prezenta pe ziua numită în timpul dela 7—8 ore pe locul numit și a se posta în rând după comune.

Despre fiecare mână sau iapă trebuie să se arete ședula de vite, precum și atesta-tul se arată, prin care se dovedește, că respectiva persoană e de 6 luni proprietarul mazăului înfășat.

Comisiunea împărțitoare de premii va alege cu acesta ocaziune materialul de cai apți, care se plănuiesc din partea comitatului a se espune la expozițiunea milenară din 1896, ca așa numită colecțiune provincială, populară de prăsilă de cai, obligând pe proprietari a aduce tot aceiași cai atât la asemenea împărțire de premii în anul următoriu, cât și a trimite cai aflați apți la expozițiune.

Premii în bani vor obține numai agricultorii, în persoane mai avute sau de rang mai înalt vor căpăta numai medaile.

Premii în bani sunt:

1. Pentru iepe cu mână bine lăptat: a) un premiu de 50 corone; b) un premiu de 40 corone; c) un premiu de 30 corone; d) trei premii de câte 20 corone.

2. Pentru mănzi și mânze de 3 ani: a) un premiu de 40 corone; b) un premiu de 30 corone; c) două premii de câte 20 corone.

3. Pentru mănzi și mânze de calitate eminentă sub 3 ani:

a) un premiu de 30 corone; b) patru premii de câte 20 corone.

Medaile se distribuie cultivătorilor aparținători la ori care clasă în proporțiune cu calitatea calului și după buna chibșuința comisiei de premii, anume: medailă de cl. I de aur, medailă de cl. II de argint, medailă de clasa III de bronz.

Filocsera. În vîile comunei Șeica-mică ivindu-se filocsera, ministrul de agricultură a dat ordin, ca vîile acelei comune să fie închise cu cordon de pază.

Procesul anarhistilor în Paris. În 6 August c. s'a început în Paris pertractarea procesului a lor 30 de anarhisti. Ei sunt acușati cu participare secretă de crimă, pe baza legii dela 1893. S'au prezentat 25 de acușati, între cari 3 femei. Pavel Reclus, unul dintre acușati, precum scim, a fugit.

Președintele procede la constatarea identității fie cărui acusat. Intre acestia sunt: un suedez și 6 italieni, ca străini, ceilalți sunt francezi, între cari se citează Jean Grave, Sebastian Faure, Ortiz etc.

Grefierul cetesce cu acușatie care e forte lung și stabilesc că acușatii fac parte dintr-o sectă care are de scop dărămarea societății prin furt, jaf, foc și asasinat.

După ceterea actului de acușatie, ministerul public cere curții să ordone a nu se reproduce desbaterile. Unul din apărători opre această cerere. Curtea decide de a comi reproducerea numai a interogatoriului lui Jean Grave și Sebastian Faure.

Un crocodil în Dunăre. Din Repce Szemere, comitatul Oedenburg (Ungaria), se anunță:

Dintre menageria ambulantă din Csepreg a scăpat un crocodil și s'a refugiat în pârâșul Rabeza, de unde a luat drumul spre riul Raab și de acolo la Dunăre.

Rarul mosafir, un crocodil din apele Nilului, este acumă căutat de locuitorii țermureni și în toate satele țeranii înarmați cu puști, cu topore și cângi fan eșit la vână-toră după crocodilul scăpat.

Până acum căutările au rămas zadarnice și scăldatul în riurile Rabsza și Raab este oprit.

Presa la Eschimozi. „Journal des Debats” ăice că și țările polare încep a profita de beneficiile civilizațiunei. Ađi avem și o ăiaristică arctică.

Diarele periodice, cari apar în regiunile polare, sunt trei.

Unul intitulat „Eskimo Buletin” se tipăresce nu departe de capul principelui de Galles, în strimțorea de Lehering, într'un sat de Eschimozi, unde căți-va misionari englesi, au fondat o școală.

Această gazetă apare odată pe an și e tipărită pe o hârtie galbenă grosă ca un carton.

La Fotthaab în Groenlanda, se publică un alt ăiar tot anual și câte odată ilustrat. El este intitulat: „Atnagigdtintit natinginginar mik lusaruminasumik”.

Acest ciudat titlu însemnează: „Ceva de cetit, sciri interesante de ori-ce fel”.

Apoi este un al treilea ăiar, mensual și câte odată și bimensual, după circumstanțe. Se numesce „Ka-ladit”.

Monumentul lui Carnot. Monumentul ce se ridică lui Carnot la Pantheon e deja gata; lucrările de ornamentare sunt de asemenea gata.

Inscripțiunea următoare s'a gravat pe fața mormântului, în litere romanice albe:

Marie François-Sadi-Carnot

președintele republicii franceze

Născut la Limoges, 11 August 1837

Asasinat la Lyon în ăiua de 2 Iunie 1894

Dedesuptul acestei inscripții, se pôte ceti în litere capitale mici negre.

(Legea din 29 Iunie 1894.)

Invitare. Inteligența română din Gurariului va arange pe Duminică în 12 August st. n. în locul numit „sub pētra gurguiată” o petrecere de vară împreună cu joc, la care onorabilul public iubitoriu de petreceri invită pe calea acesta. Invitări speciale nu se vor face.

Oțere marinimă se primese cu mulțămia și se vor cuita pe cale ăiaristică.

Venitul curat este destinat pentru înfrumșetarea comunei.

La cas de timp nefavorabil petrecerea se va ținea în edificiul școlii.

Gurariului, în 8 August 1894.

— Invitare la petrecerea de vară împreună cu reprezentațiune teatrală, ce va avē loc Sâmbătă: 6/18 August 1894 în otelul „Hungaria” din Brad. Venitul e destinat pentru „Fondul elevilor morboși dela gimnasiul român din Brad.” Program: „Lipitorile satului,” dramă în 5 acte de V. Alesandri. Inceputul precis la 7^{1/2} ore seara. Prețurile: locul I 1 fl., locul II 80 cr., loc de stat 50 cr., copii etc. 30 cr. Comitetul aranjator. Suprasolvirile se vor cuita publice.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Sibiiu, 27 Iuliu 1894.

Precum plantele pentru nutremēntul ămenilor, sădite, și sămēnate în grădini, în câmpuri, și pot întinde mai ușor și mai afund rădăcinile în pământul bine arat, cresc mai tari și mai mari fiind pământul bine lucrat și la timpul potrivit implu coșurile și camerele proprietarilor sirguitori; la din contră: dacă nu se observă timpul când trebuie lucrat pământul, lucru la plante se face numai în parte, nu cu stradanie și destulă grije, plantele năgesc, cresc numai mărunte spre dauna și neindestulirea proprietarului, dar din vina lui.

Așa stă lucrul și cu copii.

Dacă copii sunt norocoși a avea părinți cu tragere de samă, cu durere pentru ei, căștigători și cruțatori de ce căștigă, atunci crescerea lor este și moralicesce și trupește corespun-dătoare; la din contră dacă părinții și negligăză datorința, copii cresc lipșiți de nărvuri bune și trupește striviți, spre nefericirea lor în dauna părinților și chiar și în dauna poporului și a țerii, la care aparțin.

Nu me pot reținea, mă simțesc obligat chiar a aduce la cunoștința stimaților cetitori următoarele:

Din satele vecine Reșinari, Poplaca Gurariu etc.: sunt copii și fetețe cu sutele ca lucrători de ăi pe lângă zidari, unde se dărimă edificii vechi spre a se edifica nouē în locul lor. Am văđut în ăilele acestea și am numărât peste 30 copii și peste 20 fete din Reșinari și din Poplaca, în frageda

etate dela '8 până la 14—15 ani, pu-țini și feciori crescuți, ocupați cu lucru pelângă zidari, la zidurile ce se dăremă ale caselor băncei „Hermanstädter allgemeine Sparcassa”, Chiar și copile curățiau cu ciocane spoala petrificată de pe cărămiđle scōse din muri, în ferbințala sōrelui, ēr copii și copile cărau cărămiđi pe brațe, pe umeri, espuși prafului ce sărea din desfacerea murilor, cât să părea, că pra-tul este vērșat cu ăla pre ei. Am vēđut și în curtea teatrului unde se face un edificiu nou pentru muzeu, un număr și mai mare de copii și copile din comunele amintite și din alte comune, încercând și cărând cărămiđi și urcând cu ele pe scări lungi de câte 6—7 metri pentru zidari, copii și copile indoiduse până rădicau dela pēmēnt ciubere cu var pe cap suindu-se asemenea cu acesta greutate pe scările lungi. Tot așa la edificarea casei în strada Cisnădiei a neguțatoriului Jikeli, în curtea dela „Gesellschaftshaus” și în alte locuri unde se edifică în Sibiiu.

Am întrebat pe unii de etatea lor și mi-au respuns a fi unii de 8. de 9 ani, alții de 10-14 ani.

La întrebarea mea pusă unora mi-au răspuns ca în anul trecut au lucrat la casele archidieceșei din strada Cisnădiei, unde lucră mulți și acum, la ale tipografiei din strada Măcelarilor, la ale „Transilvaniei” etc și că unii dintre ei copii, și fete, lucră deja de 4—5 ani.

Toți acești copii sunt debili în corp, paliđi și supti de rădicatul de cărămiđi, pētră și ciubere cu var, cu peptul și grumazul ars; fețele lor prăjite și ruginite de pravul de cărămiđi și de var petrificat sunt impedecați în desvoltarea și creșterea lor trupescă; ei înaintēză numai în etate, în statură rămân pitici; din pitici și debili, tot pitici se vor produce și în comunele de sub pōlele munților, cu aer curat și sēnătos, unde locuitorii înainte de asta cu 20 de ani reprezentau un brădeț, peste 10 ani vor reprezenta tufari.

Lucrul acesta este pentru bărbății și femeile, crescuți și trecuți de 25 ani, până la care etate ei sunt desvoltăți trupește și nu mai au corpul gingaș și fraged. Copii mai aud la lucru acesta din gurile lucrătorilor la zidari cele mai prōste vorbe, și dorm unde ajung, pintre ziduri. Nu 'mi pot esplica cum și pot păriuții lăsa copii la lucru acesta pentru 45 cr. de ăiua celor mai mărișori și 25—30 cr. celor mai mici, cu mănecarea de acasă. Nu ar trebui lăsați să se slutēscă nici pentru 2 fiorini pe ăiua.

Am căutat anume pretutindenea, dară nicăiri nu am vēđut printre copii de țeranii români la zidari nici un copil de țeran sas din satele săsesci invecinate cu Sibiiu;

Altă cale trebuie se caute și păriuții români țerani pentru fericirea copiilor lor. Ei trebuie să-și dea silința a căștiga atăta, ca să nu fie siliiți a și da copii la lucru omoritor pentru un bagatel pe ăi.

Copii trebuie ținuți la casa părinților până la 8 ani; dela 5 până la 8 ani îi pot părinții întrebuița la ceva lucru de casă mai ușor, după 8 ani ne mai putēndu i părinții ținea pre toți la casă ei trebuie dați în servițiu ca slugi și servitōre în sat, sau în ore care sat vecin, copii pentru pascăutul vitelor, umblat pe lângă vite la plug, și isprăvirea de alte lucruri mai ușore; fetețele asemenea la săteni sēu în griașe la case cinstite pōte și peni grăjirea de copii mici, isprăvirea de alte lucruri mai ușore unde ele învață lucru de casă, curățenia și bărbăție în lucru, au mănecare regulată, se pot desvolta liber, și nu împilesc.

Preoții noștri din comunele învecinate, ar pōt face mult în privința sanării acestui rēu.

Georgiu Tăbăcariu.

Nr. 1048/894

[152] 2—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia de Cl. III Măgura din protopresbiteratul Branului prin acesta se descrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acesta parochie sunt sistemate ca venite sigure 400 fl. v. a.

Doritorii de a compete la acesta parochie au a-și așterne suplicile lor instruite conform legii și regulamentelor în vigoare la subscrisul oficiu în termenul legal.

Zernesci, 30 Iunie 1894.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Branului, în conțelegere cu comitetul parochial concernente.

Traian Mețian,
protopresbiter.

Nr. 365/894

[151] 2—3

CONCURS.

Neivindu-se concurenții la concursul publicat pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch Nicolae Fecheticiu din Bachnea cu filia Bernade, prin acesta se deschide concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”

Emolumentele împreunate cu acest post de capelan dau un venit sigur de 200 fl.

Doritorii de a compete au a-și așterne suplicile instruite conform legii subsemnatului oficiu.

Mediaș, 18/30 Iulie 1894.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Mediașului

Ioan Chendi,
adm. protop.

Nr. 263/894.

[153] 2—3

CONCURS.

Pe temeiul venerabilei încuviințări consistoriale de sub Nr. 3487 B. a. c. prin acesta se descrie concurs nou pentru întregirea parochiei Terețel, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 355 fl. 20 cr.

Petentii au a-și așterne cererile instruite conform normelor din vigoare subsemnatului oficiu în termenul deschis.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Brad, la 12 Iulie 1894.

Oficiul protopresbiterat gr. oriental al Zarandului.

Vasiliu Damian,
protopresbiter.

Nr. 584/894.

[150] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate din protopopiatul Mercurei se descrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

1. Mercurea salariu anual 300 fl. 4 stângini lemne de foc, din cari se va încălzi și școala și 20 fl. relut de cuartir.

2. Brosteni, salariu anual 300 fl.

3. Gusu, salariu anual 300 fl.

4. Poiana, salariu anual 300 fl.

5. Sângătin, salariu anual 300 fl. și cuartir.

Petițiunile de concurs instruite în ordine se se așternă subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul deschis.

Concurenții se se prezintă până la alegere în vre-o Duminecă sau sâmbătoare, la biserică, spre a-și arăta desțoinicia în cântările bisericesti.

Mercurea, la 12 Iulie 1894.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Mercurei în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Ioan Droc,
protopresb.

Nr. 414/894

[142] 2—3

Publicațiune.

Ileana Mucea din Racoșul inferior, protopresbiteratul Cohalmului fiind despărțită de pribegitul ei bărbat Ioan Pădurean din Racoșul inferior, prin sentența venerabilului Consistoriu archidieceșan din 24 Maiu anul 1894 Nr 2071 B, acesta se aduce la cunoștința publică în sensul § lui 124 din procedura matrimonială.

Cohalm, în 21 Iunie 1894.

Oficiul prot. or. al Cohalmului

Nicolau D. Mircea
protopop.

Nr. 240/894.

[147] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante la școalele comunelor bisericesti din protopresbiteratul Câmpeni se descrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”

1. În Căpuș, cu salariu de 300 fl v. a. din repartitie, cuartir cu grădină și lemne de foc.

2. În Ponorel, cu salariu de 300 fl v. a. din repartitie și fondul scolar și cuartir cu grădină.

3. În Poiana-Valea-verde, cu salariu de 300 fl v. a. din repartitie și cuartir cu grădină.

4. În Sohodol-Peles, cu salariu de 300 fl v. a. din repartitie cuartir și grădină.

5. În Vidra medie, cu salariu de 300 fl v. a. din fondul scolar și cuartir cu grădină.

Doritorii de a ocupa vr'unul din aceste posturi se-și trimită cererile concursuale însoțite de documentele recerute de lege în termenul deschis la subscrisul oficiu.

Posturile dela 2—5 sunt împreunate cu cantonatele, de aceea concurenții se se prezenteze în comunele bisericesti înainte de expirarea concursului.

Dela oficiul protopresbiterat gr. or. al Câmpenilor.

Câmpeni, 15 Iulie 1894.

Romul Furdul,
protopresbiter.

Nr. 318/894.

[148] 3—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci mai jos numite dela școalele confesionale gr. or. din tractul protopresbiterat al Treiscaunelor se descrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

1. Dobârlău, salariu 316 fl. din fond și repartitie, cuartir liber în edificiul școalei și lemne pentru încălțit.

2. Intorsura Buzeu, clasa II, salariu 300 fl. din repartitie și relut de cuartir.

3. Lisneu, 163 fl. din fond și repartitie cuartir liber în edificiul școalei și lemnele necesari de foc.

4. Poiana Sărată, clasa II, salariu fics în numerariu 300 fl., cuartir liber și 16 metri cubi lemne pentru încălțitul locuinței învățătorului.

5. Vama Buzeu, post de învățătoriu adjunct în cătunul Acriș, cu salariu de 200 fl, cuartir liber și lemnele necesarii pentru încălțit.

6. Zagon, salariu 300 fl. din fond și repartitie, cuartir liber în edificiul școalei și lemnele trebuincioase.

Fiind posturile de sub 1, 3, și 6 împreunate cu cantonatul, dela refectanții se cere desteritatea în cântări și tipicul bisericesc. Cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare, se vor așterne în termen deschis subsemnatului oficiu protopresbiterat

Brețcu, (Bereczk) 9 Iulie 1894.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Treiscaunelor, în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Dimitrie Coltofean,
protopresbiter.

Nr. 278/894

[145] 3—3

CONCURS.

La școala poporală rom. gr. or. din Brad sunt a se ocupa următoarele posturi:

1. Un post de învățătoriu al cărui salariu este de 300 fl. v. a. cuartir în edificiul școalei și jumătate din grădina școlară. Se observă că învățătorul va avea a instrua elevii de repetiție și cei meseriași; cu instruirea celor din urmă este împreună și o remunerațiune.

2. Un post de învățător de nou înființat cu salariu anual de 300 fl. v. a. relut de cuartir 50 fl v. a. și jumătate din grădina școalei.

Salarele se solvesc în rate lunari anticipative.

Pentru ocuparea acestor posturi se descrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Concurenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor din vigoare. și eventual provădate cu documente despre serviciile lor de până acum pe terenul instrucțiunii, la subsemnatul oficiu protopresbiterat.

Brad, la 4 Iulie 1894.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Zarandului în conțelegere cu comitetul parochial:

Vasiliu Damian,
protopresbiter.

Nr. 567/894

[149] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători din vacantele comune bisericesti mai jos însemnate în protopresbiteratul Târnavelor se descrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român” și anume:

1. Blășel, salariu anual 300 fl. v. a. solviți în rate treilunare anticipative, cuartir și grădină de legumi.

Concurenții la acest post au se-și produce documentele în original și alesul se țină în dumineci și sâmbători strănă cu copii la liturgie.

2. Boian, salariu 300 fl în bani solviți în rate treilunare anticipative, cuartir, lemne de foc și grădină de legumi.

Dela concurenții se recere se-și produce atestatul de botez precum și celelalte documente în original și se se prezenteze odată în comună, spre a fi cunoscuți poporului arătându-și desteritatea în cântările bisericesti.

3. Boboalma, salariu 300 fl. în bani solviți în 4 rate, cuartir, lemne de foc și grădină de legumi.

4. Chinciș, salariu 300 fl. solviți în 6 rate la câte 2 luni, cuartir și grădină de legumi.

5. Fărău, salariu 300 fl. și cuartir.

6. Sânbenedic, salariu 300 fl. și cuartir.

7. Sălcud, salariu 300 florini. și cuartir.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi vor avé a așterne rugărilor de concurs instruite conform legilor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterat în Cetatea de baltă (u. p. Kükülovár) până la termenul ficsat.

Cetatea de baltă, în 1 Iulie 1894.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Târnava în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Nicolae Todoran.

Nr. 9470 ex. 1894.

[154] 1—2

Publicațiune.

Esclența Sa domnul ministru reg. ung. de comerț, cu înaltul esmis dđto 25 Maiu 1894 Nr. 32955 ex 1894 a restrîns durarea tîrgurilor de vite în Sibiu pe șapte zile; acesta împrejurare se publică prin acesta pe cale oficială cu acel adaus, cumcă cele trei zile prime se stabilesc pentru oi, cele două zile următoare pentru vite cornute ear cele două zile din urmă se stabilesc pentru cai.

Ordinea de sus va avé loc și la tîrgul din Septembrie a. c. și împărțirea zilelor sau efectuit în modul următor:

Tîrgul de oi: Joi în 6, Vineri în 7 și Sâmbătă în 8 Sept. a. c.

Tîrgul de vite cornute: Luni în 10 și Marți în 11 Sept. 1894.

Tîrgul de cai: Mercuri în 12 și Joi în 13 Septembrie 1894.

Tîrgul pentru mărfuri: Vineri în 14 Septembrie 1894

Mai departe se face publicul atent, cumcă mănarea și vîndarea vitelor amintite se concede numai în zilele sus stabilite și adică: în cele trei zile de tîrg de oi numai oi, în cele două zile de tîrg de vite cornute numai vite cornute, ear în cele două zile de tîrg de cai numai cai se se mîne și se se vîndă la tîrgul acesta.

Sibiu, în 4 August 1894.

Dela magistratul orașului.

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniou Novotny

în Timișoara — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanță pe mai mulțiani, provădate cu adustări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lătore prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[17] 30—52

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.